

Dataskydd.net Sverige
c/o Anders Lundquist
Eningebölevägen 44
749 61 Örsundsbro

Datainspektionen
Box 8114
104 20 Stockholm

Lund 2015-10-05

Klagomål mot Skatteverkets SPAR-register – Mot bakgrund av EU-domstolens avgörande C-201/14 Bara m.fl. av den 1 oktober 2015

Dataskydd.net vill härmed anmäla Skatteverkets SPAR-register och tillhörande lagstiftning¹, föreskrifter² och personuppgiftsavtal³ som oförenligt med EU:s direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter.⁴ Datainspektionen själv tidigare lyft problem med den utlämning av personuppgifter som sker genom till exempel SPAR-registret.⁵ Enligt Dataskydd.net innebär den nya praxisen från EU-domstolen att tryckfrihetsförordningen inte behöver röras för att garantera det skydd Datainspektionen vill utsträcka till svenska privatpersoner.

Anledningen till anmälan är EU-domstolens avgörande i fallet C-201/14, Smaranda Bara m. fl. mot Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF).⁶

EU-domstolens beslut gäller utlämnande av personuppgifter från den rumänska skattemyndigheten (ANAF) till den rumänska myndigheten för sjukförsäkringar (CNAS). Utlämningen genomfördes i syfte att bedöma om de berörda privatpersonerna hade rätt till sjukförsäkring. EU-domstolen har funnit att utlämningen inte föregicks av tillräcklig information till privatpersonerna, och att utlämningen därför står i strid mot artikel 10, 11 och 13 (direktiv 95/46/EG).

EU-domstolen har uttalat att

'lag /.../[inte] kan, i den mening som avses i artikel 10 i direktiv 95/46, anses utgöra en information som de registrerade berörda redan känner till och som gör att den registeransvarige befrias från sin skyldighet att informera de personer från vilka inkomstuppgifter har samlats in om vem som är mottagare av uppgifterna.

C-201/14, p. 38.

Att SPAR-registret finns reglerat i lag (1998:527) om det statliga personadressregistret är alltså inte tillräckligt för att utlämningen av personuppgifter till EVERY AB och fler än 1100 andra företag och parter⁷ ska anses korrekt.

C-201/14, p. 34.

¹Lag (1998:527) om det statliga personadressregistret

²Förordning (1998:1234) om det statliga personadressregistret; Förordning (2007:780) med instruktion för Skatteverket; Skatteverkets föreskrifter om utlämnande av uppgifter ur SPAR (SKVFS 2011:06).

³Driftsavtal med företaget EVERY AB sedan 2013.

⁴Se <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995L0046:sv:HTML>

⁵Datainspektionen remissvar på Delbetänkandet Grundlagsskydd för digital bio och andra yttrandefrihetsrättsliga frågor (SOU 2009:14). Tillgänglig på <http://www.datainspektionen.se/Documents/remissvar/2009-06-08-yttrandefrihetskommitten.pdf>

⁶Se Curia C-201/14: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=168943&pageIndex=0&doclang=sv&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=163289>

Utlämning av personuppgifter till ändamål som ”direktreklam, marknadsundersökning, opinionsbildning, samhällsinformation, forskning eller liknande”⁸ kan inte omfattas av något undantag i artikel 13. Detta måste anses styrkt av att privatpersoners rättigheter enligt artikel 12 i direktiv 95/46/EG om rätt till registerutdrag redan inte har begränsats.⁹ EU-domstolen antyder att det inte är tillräckligt att ange att uppgifter kan komma att överföras för vissa ändamål. Domstolen understryker också vikten av att den registrerade att veta vem som får del av uppgifterna. Motivet är ju att den registrerade ska kunna utöva sin rätt till tillgång och rättelse. Det kan man ju inte göra endast utifrån en vag formulering om att uppgifterna förmodligen lämnats ut till alla möjliga mottagare för vissa i och för sig angivna syften.

Att informera varje enskild privatperson om när, hur och till vem privatpersonens uppgifter ur SPAR-registret lämnas ut och under vilka villkor utlämningen sker kan vidare inte anses strida mot offentlighetsprincipen. Därför gäller inte direktivets bestämmelser om att medlemsländerna får inskränka dataskyddet för att upprätthålla regler om transparens och insyn i det offentliga. Personuppgiftslagens 7–8 §§ kan därför inte utgöra någon begränsning av Skatteverkets skyldigheter att skydda enskildas rättigheter. Tvärtom bör det anses att offentlighetsprincipen stärks av att privatpersoner får nya möjligheter att granska utlämningen av uppgifter.

Att införa starkare informationskrav från SPAR gentemot privatpersoner överensstämmer också väl med de politiska ambitioner som regeringen och Europeiska unionen godkänt i och med det nya direktivet om PSI-data (”öppna data”): ”[I] synnerhet ändras inte genom detta direktiv de skyldigheter och rättigheter som anges i direktiv 95/46/EG.”¹⁰

Dataskydd.net begär

att Datainspektionen utreder SPAR-registrets skyldighet att förhandsinformera privatpersoner direkt, när utlämning och tillgång till deras personuppgifter bereds inom SPAR-registrets service-verksamhet.

att Datainspektionen i enlighet med EU-domstolens dom i målet C-201/14 om information till privatpersoner inleder ett vidare arbete för att anpassa svenska öppna data-projekt till dataskyddsdirektivets från 1995 krav.

Amelia Andersdotter

Ordförande, Dataskydd.net

⁷Se Skatteverkets årsredovisning 2013, s. 68. Tillgänglig på: <https://www.skatteverket.se/download/18.15532c7b1442f256bae5a37/1394114494566/16522.pdf>

⁸Se Statens personadressregister - Våra tjänster - Urval: <https://www.statenspersonadressregister.se/root/vara-tjanster/urval.html>

⁹Se Statens personuppgifter - Registerutdrag: <https://www.statenspersonadressregister.se/root/dina-personuppgifter/registerutdrag.html>

¹⁰Artikel 1(5), Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/98/EG av den 17 november 2003 om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, så som ändrat av direktiv 2013/37/EG. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:02003L0098-20130717&from=EN>